

ΑΠΕΓΚΛΕΙΣΤΡΩΣΗ ΛΕΙΑΝΣΗ - ΣΤΙΛΒΩΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

11.1. Απεγκλείστρωση των ολικών οδοντοστοιχιών

Απεγκλείστρωση της ολικής οδοντοστοιχίας ονομάζεται η διαδικασία της αφαίρεσής της από τα έγκλειστρα μετά την όπτηση. Το στάδιο αυτό γίνεται, αφού πρώτα τα έγκλειστρα έχουν επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Αφαίρεση των ολικών οδοντοστοιχιών από τα έγκλειστρα, πριν αυτά επανέλθουν σε θερμοκρασία δωματίου, θα είχε ως αποτέλεσμα την παραμόρφωσή τους και την αλλαγή των διαστάσεών τους.

Εικόνα 11.1: Απεγκλείστρωση ολικής οδοντοστοιχίας

Το πρώτο στάδιο της απεγκλείστρωσης είναι να αφαιρέσουμε από το έγκλειστρο με τη βοήθεια ειδικού μαχαιριού γύψου τη μεταλλική πλάκα που καλύπτει την άνω επιφάνεια. Στη συνέχεια απομακρύνεται το κάτω ημιμόριο του εγκλείστρου που περιέχει το εκμαγείο και την ολική οδοντοστοιχία.

Στο δεύτερο στάδιο γίνεται η αφαίρεση της γύψου εγκλείστρωσης που περιβάλλει την οδοντοστοιχία και το εκμαγείο. Καλό είναι η αφαίρεση να γίνεται κόβοντας τη γύψο εγκλείστρωσης σε μικρά κομμάτια, αφού πρώτα τη χαράξουμε με τη βοήθεια σέγας προσέχοντας να μην προκαλέσουμε ζημιά στα τεχνητά δόντια. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται κατά την απομά-

κρυνση της γύψου εγκλείστρωσης που βρίσκεται στη γλωσσική περιοχή της κάτω ολικής οδοντοστοιχίας, γιατί υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να σπάσει στην περιοχή των τομέων.

Αφού αφαιρεθεί τελείως η γύψος εγκλείστρωσης, απομακρύνουμε τα περισσεύματα της ακρυλικής ρητίνης με τη βοήθεια τροχολίθων.

11.2. Λείανση και στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών

Κατά την κατεργασία των ολικών οδοντοστοιχιών μετά την απεγκλείστρωση, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη διαμόρφωση των ορίων. Πρέπει να υπάρχει σεβασμός στα όρια, όπως αυτά διαμορφώθηκαν κατά την τελική αποτύπωση από τον οδοντίατρο.

Αν κατά τη διάρκεια της όπτησης είχε τοποθετηθεί φύλλο σελλοφάνης και είχε γίνει σωστά η διαμόρφωση λείων επιφανειών των κέρινων υψών, τότε το στάδιο αυτό είναι πολύ εύκολο και δε χρειάζεται κόπο και χρόνο για την εκτέλεσή του.

Τα περισσεύματα της ακρυλικής ρητίνης από την περιφέρεια της οδοντοστοιχίας αφαιρούνται με ειδικούς τροχολίθους. Στη συνέχεια με λεπτή στρογγυλή φρέζα αφαιρούμε τα υπολείμματα της γύψου από τα αυχενικά τμήματα των δοντιών. Έπειτα με γυαλόχαρτο διαφορετικού βαθμού αδρότητας λειαίνονται οι επιφάνειες της οδοντοστοιχίας, εκτός από αυτές που έρχονται σε επαφή με το βλενογόνο της στοματικής κοιλότητας. Ακολουθεί η λείανση των ολικών οδοντοστοιχιών με ελαφρόπετρα, που γίνεται στο ειδικό μηχάνημα (μοτέρ γυαλίσματος) χρησιμοποιώντας τρίχινη βούρτσα και τέλος η στίλβωση με ειδικό στίλβωτικό υλικό χρησιμοποιώντας πάνινη βούρτσα.

Εικόνα 11.2: Μικροεργαλεία και τροχολίθοι που χρησιμοποιούνται για την κατεργασία της ολικής οδοντοστοιχίας

Γενικά κατά τη λείανση και στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών πρέπει να τηρούνται οι παρακάτω οδηγίες:

- Ελέγχουμε με μεγάλη προσοχή την επιφάνεια των ολικών οδοντοστοιχιών που έρχεται σε επαφή με το βλεννογόνο της στοματικής κοιλότητας για την ύπαρξη μικρών προεξοχών και ατελειών και εάν υπάρχουν, θα πρέπει να διορθωθούν, γιατί θα προκαλέσουν τον τραυματισμό του κατά τη διάρκεια της μάσησης.
- Τα περιστρεφόμενα όργανα λείανσης και στίλβωσης πρέπει να κινούνται προς την κατεύθυνση αυτού που πραγματοποιεί τη στίλβωση και όχι αντίθετα.
- Οι τρίχινες και οι πάνινες βούρτσες θα πρέπει να κινούνται παράλληλα προς την επιφάνεια της ολικής οδοντοστοιχίας και ποτέ κάθετα, γιατί θα τις καταστρέψουν.
- Οι ολικές οδοντοστοιχίες κατά τη λείανση και στίλβωση στο ειδικό μηχάνημα θα πρέπει να συγκρατούνται και με τα δύο χέρια.
- Κατά τη διάρκεια της λείανσης και στίλβωσης οι ολικές οδοντοστοιχίες θα πρέπει να διαβρέχονται συνέχεια για την αποφυγή ανάπτυξης υπερβολικής θερμοκρασίας, με αποτέλεσμα την καταστροφή της ακρυλικής ρητίνης.

Εικόνα 11.3: Στίλβωση ολικής οδοντοστοιχίας στο ειδικό μηχάνημα (μοτέρ γυαλίσματος)

Εικόνα 11.4: Ολοκληρωμένη ολική οδοντοστοιχία

- Η στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών θα πρέπει να γίνεται, αφού πρώτα έχουμε επιτύχει την πολύ καλή λείανσή τους με τη βοήθεια της ελαφρόπετρας.
- Μετά το τέλος της λείανσης και στίλβωσης οι ολικές οδοντοστοιχίες θα πρέπει να πλένονται καλά με σαπούνι και να ξεπλένονται με άφθονο νερό.

11.3. Διόρθωση της σύγκλεισης

Ένας από τους βασικούς συντελεστές επιτυχίας των ολικών οδοντοστοιχιών είναι η επίτευξη αρμονικής σύγκλεισης, ανεξάρτητα από τον τρόπο που έχουμε συντάξει τα δόντια.

Για τη διόρθωση της σύγκλεισης μετά την όπτηση ακολουθούνται δύο μέθοδοι:

- Γίνεται εκλεκτικός τροχισμός από τον οδοντίατρο μέσα στο στόμα του ασθενούς, μετά την παράδοση της ολικής οδοντοστοιχίας, χρησιμοποιώντας ειδικό χαρτί άρθρωσης ή κερί άρθρωσης και αποτριπτική πάστα.
- Γίνεται εκλεκτικός τροχισμός στο εργαστήριο με επανάρτηση της ολικής οδοντοστοιχίας στον αρθρωτήρα.

Γενικά θα πρέπει να αποφεύγεται η διόρθωση της σύγκλεισης μέσα στο στόμα του ασθενούς, γιατί:

1. Ο βλεννογόνος είναι μαλακός και μπορούν να γίνουν μικρομετακινήσεις της ολικής οδοντοστοιχίας κατά τη διαδικασία καταγραφής των πρόωρων επαφών.
2. Ο ασθενής είναι αδύνατο να αναπαράγει με ακρίβεια τις συγκεκριμένες κινήσεις που απαιτούνται για την πραγματοποίηση του εκλεκτικού τροχισμού.
3. Η οδοντοστοιχία γλιστράει στα κεκλιμένα επίπεδα των φυμάτων μετά την πρώτη επαφή και έτσι καταγράφονται με το χαρτί άρθρωσης και άλλα σημεία που πιθανόν να μην είναι πρόωρες επαφές.

Αντίθετα η διόρθωση της σύγκλεισης στον αρθρωτήρα είναι απλή, σίγουρη και δεν ταλαιπωρείται ο ασθενής. Ειδικότερα πλεονεκτεί, γιατί:

1. Μειώνει τη συμμετοχή του ασθενούς.
2. Γίνεται σε σταθερή βάση.
3. Δίνει τη δυνατότητα ορατότητας και από τη γλωσσική πλευρά.

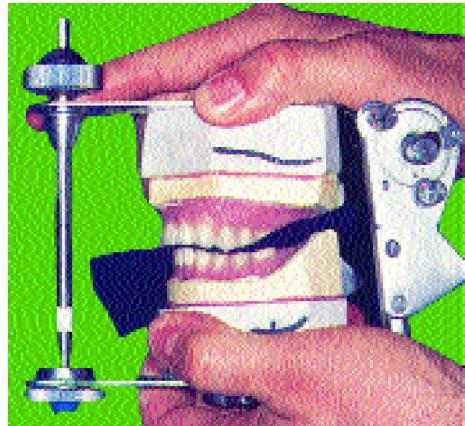
Μοναδικό μειονέκτημα της μεθόδου αυτής είναι η πιθανότητα σφάλματος κατά την καταγραφή της κεντρικής σχέσης. Γι' αυτόν το λόγο χρειάζεται να γίνεται επαλήθευση της καταγραφής, πριν την έναρξη του εκλεκτικού τροχισμού.

Τα στάδια που ακολουθούμε για τη διόρθωση της σύγκλεισης είναι:

- Μετά τη λείανση και στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών, γίνεται ανάρτηση στον αρθρωτήρα της άνω οδοντοστοιχίας με βάση το μασητικό επίπεδο που είχαμε διατηρήσει (κεφ.9), αφού πρώτα στην κάτω επιφάνεια της βάσης τοποθετηθεί βαμβάκι στις εσοχές. Αυτό είναι απαραίτητο, γιατί έτσι θα είναι δυνατόν, μετά το στάδιο της διόρθωσης της σύγκλεισης, να αφαιρεθεί πιο εύκολα η γύψος, χωρίς τον κίνδυνο να σπάσει η ολική οδοντοστοιχία.
- Στη συνέχεια οι ολικές οδοντοστοιχίες φέρονται στον οδοντίατρο. Εκείνος στο στόμα του ασθενούς με τη βοήθεια φύλλου κεριού θα καταγράψει την κεντρική σχέση της κάτω γνάθου.
- Με τη βοήθεια της κεντρικής σχέσης γίνεται η ανάρτηση της κάτω γνάθου.
- Γίνεται ο εκλεκτικός τροχισμός με τη βοήθεια τροχολίθων.

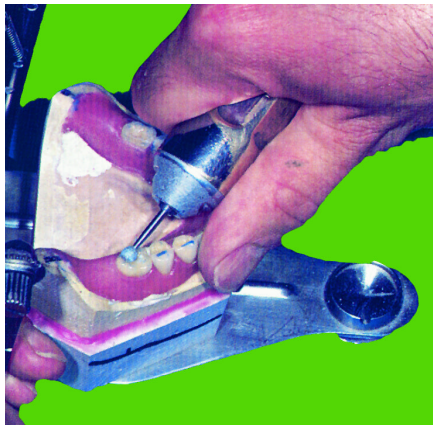
Κατά τον εκλεκτικό τροχισμό τα στάδια που ακολουθούνται είναι:

1. Διορθώνονται πρώτα οι πρόωρες επαφές σε θέση κεντρικής σύγκλεισης. Για το σκοπό αυτό φέρουμε τους κονδύλους στον αρθρωτήρα στο πιο πρόσθιο σημείο και τους ασφαλίζουμε. Στη συνέχεια τοποθετούμε χαρτί άρθρωσης μεταξύ των δοντιών της άνω και κάτω γνάθου, σηκώνουμε την τομική βελόνα, χτυπάμε τους ανταγωνιστές μεταξύ τους, χρωματίζοντας έτσι τα σημεία που έχουν πρόωρες επαφές. Κατά τον τροχισμό των πρόωρων επαφών θα πρέπει να δίνεται προσοχή, ώστε να αφαιρείται όσο το δυνατόν μικρότερη ποσότητα υλικού από την περιοχή των φυμάτων και μόνο όταν αυτό είναι αναγκαίο (η κίνηση του φύματος εμποδίζει τη δημιουργία ισόρροπης σύγκλεισης).

Εικόνα 11.5:Τοποθέτηση χαρτιού άρθρωσης μεταξύ των δοντιών

2. Γίνεται προσπάθεια για την επίτευξη ισόρροπης σύγκλεισης ελέγχο-

Εικόνα 11.6: Εκλεκτικός τροχισμός

ντας τις πρόωρες επαφές σε θέσεις πλαγιολίσθησης. Κατά το στάδιο αυτό απαγορεύεται να τροχίζονται τα κεντρικά φύματα (άνω υπερώια, κάτω παρειακά), για να μη μεταβληθεί η κάθετη διάσταση.

3. Ακολουθεί η επίτευξη ισόρροπης σύγκλεισης σε θέση προολίσθησης. Για το σκοπό αυτό είναι αρκετό να έχουμε επαφές μεταξύ των προσθίων τομέων και μεταξύ των άνω και κάτω οπισθίων

δοντιών σε ένα σημείο τουλάχιστον και από τις δύο πλευρές.

Μετά το τέλος του εκλεκτικού τροχισμού, γίνεται στίλβωση των τεχνητών δοντιών και οι ολικές οδοντοστοιχίες μεταφέρονται στον οδοντίατρο. Η μεταφορά πρέπει να γίνεται μέσα σε σακούλα με νερό, γιατί η ακρυλική ρητίνη είναι υδρόφιλο υλικό και σε περιβάλλον χωρίς καθόλου υγρασία αποβάλλει νερό από τη μάζα της και υπάρχει κίνδυνος παραμόρφωσής της.

Τέλος ο οδοντίατρος τοποθετεί τις ολικές οδοντοστοιχίες στο στόμα του ασθενούς και του δίνει τις απαραίτητες οδηγίες για τον τρόπο καθαρισμού και απολύμανσής τους.

Απεγκλείστρωση της ολικής οδοντοστοιχίας ονομάζεται η διαδικασία της αφαίρεσής της από τα έγκλειστρα μετά την όπτηση. Κατά την απεγκλείστρωση αφαιρούμε πρώτα από το έγκλειστρο με τη βοήθεια ειδικού μαχαιριού γύψου τη μεταλλική πλάκα που το καλύπτει στην επάνω επιφάνεια. Στη συνέχεια απομακρύνεται το κάτω ημιμόριο του εγκλείστρου που περιέχει το εκμαγείο και την ολική οδοντοστοιχία. Έπειτα γίνεται η αφαίρεση της γύψου εγκλείστρωσης που περιβάλλει την οδοντοστοιχία και το εκμαγείο.

Μετά το τέλος της απεγκλείστρωσης γίνεται η λείανση και η στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών. Σε αυτό το στάδιο αφαιρούνται τα περισσεύματα της ακρυλικής ρητίνης από την περιφέρεια της οδοντοστοιχίας με ειδικούς τροχόλιθους. Στη συνέχεια με λεπτή στρογγυλή φρέζα αφαιρούμε τα υπολείμματα της γύψου από τα αυχενικά τμήματα των δοντιών. Έπειτα με γυαλόχαρτο, διαφορετικού βαθμού αδρότητας, λειαίνονται οι επιφάνειες της οδοντοστοιχίας, εκτός από αυτές που έρχονται σε επαφή με το βλεννογόνο της στοματικής κοιλότητας. Ακολουθεί η λείανση των ολικών οδοντοστοιχιών με ελαφρόπετρα που γίνεται στο ειδικό μηχάνημα (μοτέρ γυαλίσματος) χρησιμοποιώντας τρίχινη βούρτσα και τέλος η στίλβωση με ειδικό στίλβωτικό υλικό χρησιμοποιώντας πάνινη βούρτσα.

Μετά τη λείανση και στίλβωση γίνεται διόρθωση της σύγκλεισης των ολικών οδοντοστοιχιών. Είναι προτιμότερο να γίνεται στον αρθρωτήρα, γιατί:

- Μειώνει τη συμμετοχή του ασθενούς.
- Γίνεται σε σταθερή βάση.
- Δίνει τη δυνατότητα ορατότητας και από τη γλωσσική πλευρά.

Η διόρθωση της σύγκλεισης γίνεται με τον εκλεκτικό τροχισμό κατά τον οποίο:

- Διορθώνονται πρώτα οι πρόωρες επαφές σε θέση κεντρικής σύγκλεισης.
- Γίνεται προσπάθεια για την επίτευξη ισόρροπης σύγκλεισης ελέγχοντας τις πρόωρες επαφές, ενώ γίνονται κινήσεις πλαγιολίσθησης.
- Ακολουθεί η επίτευξη ισόρροπης σύγκλεισης, ενώ γίνονται κινήσεις προολίσθησης.
- Γίνεται η στίλβωση των δοντιών, η παράδοση στον οδοντίατρο και η οριστική τοποθέτηση των ολικών οδοντοστοιχιών στο στόμα του ασθενούς.

Ε

Ρ

Ω

Τ

Η

Σ

Ε

Ι

Σ

1. Πώς γίνεται η απεγκλείστρωση της ολικής οδοντοστοιχίας;
2. Πώς γίνεται η λείανση των ολικών οδοντοστοιχιών;
3. Γιατί πρέπει η ολική οδοντοστοιχία κατά τη στίλβωσή της να βρέχεται συνέχεια;
4. Ποιες οδηγίες πρέπει να τηρούνται κατά τη λείανση και στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών;
5. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της μεθόδου κατά την οποία ο εκλεκτικός τροχισμός γίνεται στον αρθρωτήρα;
6. Ποια είναι τα στάδια που ακολουθούμε κατά τη διόρθωση της σύγκλεισης των ολικών οδοντοστοιχιών;
7. Γιατί θα πρέπει να αποφεύγεται η διόρθωση της σύγκλεισης μέσα στο στόμα του ασθενούς;
8. Ποια στάδια πρέπει να ακολουθούνται κατά τον εκλεκτικό τροχισμό;
9. Πώς πρέπει να γίνεται η παράδοση των ολικών οδοντοστοιχιών στον οδοντίατρο;

ΑΣΚΗΣΗ 1η:

ΑΠΕΓΚΛΕΙΣΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

Η απεγκλείστρωση θα γίνει από τα έγκλειστρα στα οποία έχει γίνει η όπτηση των ολικών οδοντοστοιχιών της άνω και κάτω γνάθου.

Εργαλεία και μηχανήματα που θα χρειαστούν για την εκτέλεση της άσκησης:

Εργαλεία

1. Μαχαίρι γύψου
2. Τροχόλιθοι
3. Σέγα

Μηχανήματα

1. Μοτέρ τροχίσματος
2. Χειρολαβή

Εκτέλεση της άσκησης

- Αφήνουμε τα έγκλειστρα να επανέλθουν σε θερμοκρασία δωματίου.
- Αφαιρείται η μεταλλική πλάκα που καλύπτει την άνω επιφάνειά του εγκλείστρου.
- Απομακρύνεται το κάτω ημιμόριο του εγκλείστρου που περιέχει το εκμαγείο και την ολική οδοντοστοιχία.
- Αφαιρείται η γύψος εγκλείστρωσης που περιβάλλει την οδοντοστοιχία και το εκμαγείο με τη βοήθεια σέγας.
- Αφαιρούνται τα περισσεύματα της ακρυλικής ρητίνης.

ΑΣΚΗΣΗ 2η:

ΛΕΙΑΝΣΗ-ΣΤΙΛΒΩΣΗ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

Υλικά, εργαλεία και μηχανήματα που θα χρειαστούν για την εκτέλεση της άσκησης:

Υλικά

1. Γυαλόχαρτο
2. Νερό
3. Ελαφρόπετρα.
4. Πάνινη βούρτσα.
5. Τρίχινη βούρτσα
6. Ειδικό στιλβωτικό υγρό
7. Σαπούνι

Εργαλεία

1. Μαντρέν

Μηχανήματα

1. Μοτέρ γυαλίσματος

Εκτέλεση της άσκησης

- Αφαίρεση των περισσευμάτων της ακρυλικής ρητίνης με τροχόλιθο.
- Διαμόρφωση των ορίων των ολικών οδοντοστοιχιών.
- Διαμόρφωση των αυχενικών ορίων των τεχνητών δοντιών.
- Λείανση των ολικών οδοντοστοιχιών με γυαλόχαρτο.
- Λείανση των ολικών οδοντοστοιχιών με ελαφρόπετρα.
- Στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών με ειδικό στιλβωτικό υγρό.
- Πλύσιμο των ολικών οδοντοστοιχιών με σαπούνι και ξέπλυμα με άφθονο νερό.

ΑΣΚΗΣΗ 3η:

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ

Υλικά, εργαλεία και μηχανήματα που θα χρειαστούν για την εκτέλεση της άσκησης:

Υλικά

1. Γύψος κοινή
2. Νερό
3. Χαρτί άρθρωσης

Εργαλεία

1. Απλός ανατομικός αρθρωτήρας
2. Ελαστικό κύπελλο

Μηχανήματα

1. Μοτέρ τροχίσματος
2. Χειρολαβή και σπάθη
3. Τροχόλιθοι
4. Δοσομετρητής

Εκτέλεση της άσκησης

- Επανάρτηση των εκμαγείων με τις ολικές οδοντοστοιχίες στον αρθρωτήρα σταθερών αποκλίσεων.
- Εκλεκτικός τροχισμός των δοντιών με τη βοήθεια του χαρτιού άρθρωσης.

